

DEMOCRACIA

SEMANARIO REPUBLICANO FEDERAL

ÓRGANO DEL PARTIDO REPUBLICANO FEDERALISTA DEL DISTRITO DE VILLANUEVA Y GELTRÚ

REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN	NÚMERO SUELTO	PRECIOS DE SUSCRIPCIÓN
Centro Republicano Federal, San Gervasio, 41. Villanueva y Geltrú.	10 GÉNTIMOS	Un mes: : : : : : : : : : : 0'50 pesetas. Un trimestre: : : : : : : : : : : 1'50 "

FRAGMENTO

«España no puede andar. Ha caido en un pantano y muere dentro de él, insultada por las ranas, que croen insolentes.

De vez en cuando mueve los brazos, agita la cabeza, adelanta el pecho en un arranque de voluntad débil.

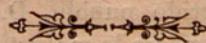
Pero las piernas, hundidas en el fango y apretadas por él como con tornillos, no aciertan á librarse de su cárcel hedionda. Y el cuerpo permanece inmóvil, mientras de los ojos de la prisionera desdichada, caen gruesas lágrimas de infortunio...

¿Por qué está así? Porque ninguno tendióle la mano cuando se hundía. Fué en momentos de angustia colectiva, y un egoísmo feroz adueñóse de los corazones. Cada cual pensaba sólo en lo suyo. Nadie miraba á su alrededor para ayudar al salvamento del vecino que perecía. Y España rodó, rodó por la pendiente que conducía al pantano, dejándose entre los juncos de la orilla los trozos desgarrados de su manto...

Y hoy no tenemos más que eunucos que se encojen de hombros, indiferentes á todo y á todos, y algunos llorosos cuyo corazón sangra y que exteriorizan su pesar patriótico en lamentaciones y pesimismo.

Sí; España está paralítica, aunque no por culpa suya. La parálisis es impuesta por la cárcel que la opriime. Aun podía salir del anticipo de tumba que la encierra, mas para ello serían precisas muchas y ferreas voluntades.»

JOAQUÍN COSTA.

DE COLABORACIÓN

CRÓNIQUES ENDIUMENJADES

L'analfabetisme.

La falta de paralelisme social de alguns pobles no es més ni menys que una veritable semblansa de la natura. Equívocs transitoris. Altíssims y arrogants cims d'extensas y no conreunadas montanyas, y avences foscos, profons, terribles. Ideals sublims, bells ensomnis, voladas d'orgullosas áligas, udols de feras, y adhuc ignorancia, analfabetisme, gent descals, homès requities, mètodes de la velluria y un pessimisme que denigra, que rebaixa. Tenim, doncs, qu'harmonisar nostres idees, coronar els puigs de grandesa inútil y omplenà les terribles fondonades. Mentre siguem esclaus d'equívocs propis, jamay serém lliures. L'equitat deu salvar-nos.

Y l'equitat sols s'alcansa ab l'educació. No pot serhi la democracia sens l'instrucció de las massas, sens l'educació del poble, d'aquest home primitiu, d'aquest nen civilsat. Solsament es lliure qui sab ser lliure. L'analfabetisme es la esclavitut més rastrella. Es una negra taca á l'història dels pobles moderns. Nostra regió fará breu llur obra d'engrandiment y predomini, iniciant una enèrgica lluita pera'l foment d'una educació d'utilitat práctica. Es necessari que l'idea de l'instrucció s'arrapi á tots los cervells, que com una ventada netegi tots los camps, que penetri á la barraca del pagés y al piset del jornaler, que no respecti classes ni posició social, que grilli en la conciencia de nostres administradors, en las institucions y tots los nuclis productors del terreny.

Lo no saber es perillós. Ens conformem ab lo brillar de quelcom esplendorosa llum de llurs ciutats y no fem cas del destí de las grans massas qu'arrastran una vida morta, trista y servil freqüentment.

Sembla mentida una existència tan nombrosa d'analfabets. Després busquem la causa de revolucions inoportunes, d'arranques violents, de mals crònics, y no'ns fem ca-

passos de que tot consisteix en la falta de instrucció.

Perque un sér sense educació sols obra per herència, com per instant de la falta instructiva dels seus prop-passats y d'aquí ls regustos, los erros, la docilitat criminal en los pobles y en la muntanya, tot conseqüència de l'ignorancia. L'analfabet no pot judicar inteligentment. No sap apreciar los mèrits de las qüestions que se l'hi presentan. Indica, obra instintivament, may volitivamente. D'aquí qu'un escamot de vius, d'homes ingeniosos y espervilloso, consegueixen las més de las vegades satisfer sas bordas ambicions, dirigir al seu capricho la cosa pública y estelli contra el sol, esmicolantho tot, lo delicat mecanisme del aparell social.

No's pot negar que en llur poble conviuen influencias verinosas, forças retrospectivas, ideas rancias y que'ns quedan com trastos vells y desllorigats de las civilisacions passadas, y que tampoc es possible, baix l'estat actual de coses, coronar una gran obra, si fácil teòricament, no molt factible en lo terreny de la pràctica. Heus aquí hont troba aplicació l'anarquia individual. Tindrà de vencer los impediments y's triunfará. L'educació ve á capgirar la testa de Catalunya, ve á corregir faltas y á enfonsar los mals transitoris que endogalan nostre societat encar malalta.

Pro aquesta cultura que pregonem y fermament convensut posem per contravereno social, te que fugir de la rutinaria ensenyansa que fins avuy nos han donat los governs centralisadors, com no te que fer cas dels prejuicis que las familias oposan als procediments dels moderns mentors intentant desviar l'ensenyansa del ver camí que te trassat mal grat las rutinarias manias dels pares, quins en lloc de ajudar la missió del magisteri l'entrabancan ab sas imposicions ridiculas y grolleras, com si ells fossin los verdaders mestres. Y aquests també dehuen reformarse, millorarse pera coneixer més psicologicament als nens, puig lo memorisme, á més de ridicol, es un destorb pera l'avenç de sa veritable missió, ja que no tots los deixables tenen sas facultats desenrotilladas per lo mateix sentit, com tampoc llurs organitzacions son las mateixas per